

Kunnskapsdepartementet
Postboks 8119 Dep.
0032 Oslo

Vår saksbehandler: Jarle Grumstad
Vår ref.: 527710 (2014_00952)

Vår
Der:
Medlemsnr.: [Medlemsnr. her]

Høringssvar: Høringsbrev NOU 2014:14 Fagskolen - et attraktivt utdanningsvalg

Norsk Sykepleierforbund (NSF) har lest NOU 2014:14 med interesse. Det er liten tvil om at fagskolesektoren er svært mangfoldig. Det er for eksempel store variasjoner i type utdanninger, organisering av disse, relasjonen til arbeidslivet og type tilbydere. Skille mellom private og offentlige tilbydere gir utfordringer både når det gjelder finansiering og styring. Mangfoldet er både en styrke og en svakhet. Det har i de senere år vært gjort grep fra myndighetenes side for å definere, kvalitetssikre og finansiere hele eller deler av sektoren. Samtidig er det klart at det gjenstår mye arbeid på dette feltet. NSF mener myndigheten må ta et økt ansvar for å synliggjøre fagskolen som en attraktiv karrierevei og arbeide for en bedre struktur, kvalitetssikring, finansiering og dimensjonering av tilbudet.

Hensikten med fagskolen er at den gir korte direkte yrkesrettede utdanninger bygget på arbeidslivets behov, som et alternativ til lengere forskningsbasert utdanning både på høyere og lavere gradsnivå. I arbeidet med utvikling av fagskolen må ikke dette perspektivet mistes av synet. Dette innebærer at utdanningens innhold, oppbygging og omfang må styreres av dette. Det krever også at utdanningene står i tett relasjon til det fagfeltet de skal utdanne til, er fleksible og kan enders etter behov. Det er viktig å gjøre nøye vurderinger av hvilken kompetanse det er behov for slik at en dekker reelle kompetansebehov, som er utdekket, og ikke ligger parallell løp med eksisterende utdanningstilbud. NSF mener fagskolen på en god måte kan bidra til faglig utvikling bygget på fag- og yrkesopplæringen.

Utvalget skisserer 49 ulike tiltak som skal bidra til å utvikle fagskolen som en attraktiv karrierevei, ikke minst for de med fagutdanning fra vgo. Tiltakene skal bidra til etablert en kvalitetssikret og relevant fagskolesektor som en del av det tertiære utdanningsnivået.

NSF vil kommentere enkelte av disse forslagene:

- Opptaksordninger og opptaksgrunnlag

NORSK SYKEPLEIERFORBUND

Tollbugt. 22
Postboks 456
0104 Oslo

Telefon: 0 24 09
Telefaks: 22 04 32 40
E-post: post@nsf.no

www.nsf.no
Bankgiro: 1600 49 66698
Org.nr: NO 960 893 506 MVA

Faktura adresse:
sykepleierforbundet@invoicedrop.com

Digitalt godkjent av forbundsleder, 12.03.2015 - 16:29:06

Etter vår vurdering er fagskolenivåets viktigste bidrag å være et etablert og kvalitetssikret etter- og videreutdanningstilbud for de med fagbrev. Samtidig ser vi at personer som har gjennomført vgo opplæring uten relevant fag brev kan ha glede av en fagskoleutdanning innen bestemte fagfelt. Når det gjelder helsetjenesten mener vi at prinsippet for opptakskravet må være relevant fagbrev. Ikke minst dreier dette seg om muligheten til gi merkompetanse til allerede autorisert helsepersonell, som helefagarbeideren. Grunnkvalifisering må foregå på vgo nivå.

Når det gjelder overgang mellom fagskole og høyere utdanning må den bygge på en grunnleggende vurdering av hva som kreves for å gjennomfører høyere utdanning. Studier innenfor høyere utdanning krever at studentene er studieforberedte. Inntakskvaliteten er viktig for sluttkompetansen. Teoretiske/analytiske evner og kunnskaper i matematikk, norsk og engelsk er viktig for å lykkes i en forskningsbasert utdanning NSF støtter at det gis ekstra opptakspoeng for gjennomført fagskole for opptak til høyere utdanning. Utvalgets vurdering av «hensiktsmessige overganger» gir mulighet for faglige og skjønnsmessige vurderinger fra universitetene og høgskolene, innenfor de lover og regler som gjelder for opptak til de respektive studiene. Denne muligheten må fortsatt ligge der og ikke gjøres til allmenne prinsipper tillagt et samordnet opptak.

•Finansiering

Det er liten tvil om at en av kjerneutfordringen i utvikling av fagskolene knytter seg til finansiering av disse utdanningen. Det er også helt klart at mangfoldet utdanninger og av type tilbydere kompliserer et større statlig ansvar for finansiering. Større statlig ansvar må følges av større grad av styring. Dette utfordrer forholdet mellom private og offentlige tilbydere og de styringsmekanismer/ eller mangel på styringsmekanismer som skiller disse to sektorene. Etter vår vurdering er det ikke riktig å gi offentlig finansiering av utdanningstilbud på private fagskoletilbud der det offentlig ikke er bestiller av kompetansen. Det vil i så fall kunne føre til en offentlig pengebruk på unødvendige private fagskoletilbud. Finansiering bør være knyttet til arbeidslivets behov for utdanningene. Det vil si at en eventuell ny finansieringsordning ikke bør endres før nye og bedre styringsstrukturer og kvalitetssikringsordninger er på plass. Skulle en velge å også øke finansieringen av private fagskoletilbud må det sikres at skolene ikke kan ta ut profitt på driften. De samme reguleringen som gjelder for private aktører i UH-sektoren må gjelde for private fagskoletilbydere.

•Fagskoleråd.

Arbeidet med å forankre, utvikle og integrere arbeidslivets behov for kompetanse må få en bredere base enn de aktørene som utgjør fagskolerådet i dag. Etter vår mening er det viktig å involvere flere aktører med representanter fra samarbeidende og mottakende arbeidsliv og bemannes representativt i forhold til fagområdet. Derfor støtter NSF at det gjøres en grundig evaluering av Nasjonalt fagskoleråd. Evalueringen må se på prosessene i forbindelse med etableringen av fagskolerådet, sammensetningen og fagskolerådets legitimitet.

- Fagskolepoeng vs studiepoeng.

Når det gjelder spørsmålet om betegnelsen fagskolepoeng og hvorvidt den bør endres til studiepoeng, vil vi vise til de vurderinger som ble gjort i forbindelse med den siste revisjonen til fagskoleforskriften. Betegnelsen «studiepoeng» i høyere utdanning er knyttet til og kompatibel med de europeiske ECTSene, som er etablert med tanke på mobilitet og som et ledd i Bolognaprosessen. Det vil være uheldig om vi på norsk gir samme betegnelse til utdanning som gir godkjente ECTS og utdanning som ikke gir det.

Fagskolepoeng vil i all hovedsak være et verktøy i forhold til annen fagskoleutdanning og realkompetanse, knyttet til nivå 5 i Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk. NSF mener at betegnelsen «fagskolepoeng» både er mer riktig og mer hensiktsmessig enn betegnelsen «studiepoeng». Det er en betegnelse som ikke bidrar til forvirring, og som vil kunne bidra til å definere fagskolenivået som et selvstendig utdanningsnivå med en annen innretning enn høyere utdanning. Vi tror det vil skape mye forvirring dersom ulike deler av det norske utdannings-systemet opererer med begrepet "studiepoeng" når begrepet ikke refererer til det samme. Vi støtter den delen av utvalget som ønsker å beholde betegnelsen fagskolepoeng. Dette handler om og er begrunnet i fagskolens egenart.

- Offentlige og private fagskoler

Oversikten over plassering av private og offentlige tilbydere viser at det er de offentlige som gir tilbud utenom de store byene. Skal fagskolen gi relevante, yrkesrettede tilbud med nærhet til arbeidslivet så må de dekke landet som helhet jfr. til figur 3.2 på side 33 i utredningen. NSF stiller derfor spørsmål ved hvor hensiktsmessig det er å redusere antallet offentlige fagskoler til mellom fem og ni, slik utvalget foreslår med tanke på at de skal svare på regionale behov.

- Utdanningslengde

Fagskolene skal være korte og yrkesrettede og kunne svare til arbeidslivets behov på kort sikt og med mulighet for raske endringer og tilpasninger. Minimum 6. mnd maksimum 2 år er en god ramme. Dette dreier seg om at de fleste utdanningstilbud på dette nivået, som er tilknyttet helsetjenesten, er bygget opp i et modulsystem. Dette øker åpenbart rekrutteringen til disse utdanningene. Eksempelvis gis et ettårig utdanningsprogram som et tilbud over to år. Skal en tenke seg at dette skal utvikles til for eksempel et treårig tilbud – vil utdanningen ta 6 år. Det er betimelig å spørre hvilke arbeidskraftbehov det er en slik treårig fagskoleutdanning skal dekke, som eventuelt ikke per i dag er dekket gjennom tilbudene til lavere grads utdanning ved landets høyskoler og universitet.

Med vennlig hilsen

Eli Gunhild By

Forbundsleder

Kari Elisabeth Bugge

Fagsjef

Kopi: [Kopi her]